

(א) ל' רב סנהא וכן הוא גרסת הר"ש, (ב) ב"מ ק"א; (ג) ו'יל' דלמר יעזרן, (ד) לעיל טו, (ה) ל' רב אפי וכן הוא גרס' הר"ש, (ו) ומיירש"י ב"מ ל': ד"ה דני דמנחמא גרסה דגרס הכא בנחמא ע"ש ופירש"י דהכא ו'ע קלת וגי העיון עברך גמ צ' דדיוו בגימ' פ"י כחכ בגיאות בל טעה, (ז) לעיל טו: כלס פכ"ז מ"ח, (ח) וקדושין כ"ג, (ט) לעיל ט"ז, (י) ופ"א א"ט, (כ) וד"ה אמר,

הגהות הב"ח

(א) גבי אינו ממי אחד דמומתא שדי: (ב) רש"י ד"ה ממשנתו וכו' לטעמא, י"ב ע"ל בדף טו ע"ב:

גלוין הש"ס

גבי קסבר יאוש כדי לא קני. תמוה לי כסוגיא דלעיל דף טו ע"ב דהקשה אבי לר"י מערות של בעזיצ' וכו' הא מתינתא דהכא מוכח כר"י דע"כ יאוש לתוך לא קני: שם י"ג א"א ל"פ"ה ע"ב. עין שריוני דף ט"ז ע"א תר"ה נ"ח: שם ר"ש ד"ה הרי אלו שלו וכו' ושינוי רשות. ק"ל דל"כ האך אמרי' בגמ' קסבר יאוש כשי ל"ק הא הרי יאוש ע"כ ושינוי רשות אלא ע"כ ללא מקרי שינוי רשות כ"מ"ש מוס' לעיל דף טו וזו דבבב"א ו' דמוס' פלגי ממני וצריכתא ממני ק"ל דמקרי שינוי רשות א"כ אף אמרי' א"כ א"כ א"כ וכו' מ"ש יאוש כדי קני הא י"ל דק"ל ממני דמקרי שינוי רשות: שם ד"ה בבב"א בגמ' דל"כ ד"ה ב"מ דף ל' ע"כ ה"א ה"י כ"א גומ"א וצט"ק ע"כ מנחמא גר' של דניו דמנחמא ופי' דדנין דנקוט: תוס' ד"ה ע"ד ע"כ וכו' דהפסד דבבב"א כן. עין צ"ע דף כ"א ע"א מוס' ד"ה ולא תוס'.

רבינו הגאון

לא אמרן אלא בדיני דמוסתא. פי' דין של אומות העולם של הדיוטות שדין בבטוח, כדאמרוין בגמ' נטלו מוסקין. לא שנו אלא בליטטים גוי דדיני בגיח, פי' גויים שדין בשמא ובשדח ובאונס ובגאווה ובבאוח, ולא מיאש. אבל בליטטים ישראל, כיון דכי מייחיל ליה לבית דין אומר בית דין מי יימר דהאי ליטטים הוא וימי יימר שיה חמורך אישך מיאש דאמר מי יימר דמחייב ליה בי דינא. וכיון דמיאש מותר ליקח מליטטים ישראל. גויים דדייני בגיח. פי' כחכ בגיאות בלא טענה.

הגוזל ומאכיל פרק עשירי בבא קמא

קיד.

עין משפט
נר מצוה

אפומא דחד. ונמצא שהפסידו שלך כדן: **דמגיסתא.** בני כפר שאין יודעין לדון במשפט: **זי דוואר.** שלטון: **חד אמומתא שדו ליה.** על פי עד אחד אין מויליין ממון אבל מחייבין בעל דין שזועה להכחיש העד כדן תורה. לשון אחר דמגומתא אנסין בחוקה כמו

אפומא דחד ולא אמרן אלא חד אבל בתרי לא וחד נמי לא אמרן אלא בדיני דמגיסתא אבל בי דוואר יאינהו נמי (א) חד אמומתא שדו ליה אמר רב אשי כי הוינא בי (ב) רב הונא איבעיא לן אדם חשוב דסמכי עליה כבי תרי מפקי ממונא אפומיה ולא איבעי ליה לאסהודי או דלמא כיון דאדם חשוב הוא לא מצי משתמיט להו ומצי לאסהודי תיקו אמר רב אשי האי בר ישראל דובין ליה ארעא לעובר כוכבים אמצרא דבר ישראל חבריה משמתינן ליה מאי טעמא אי נימא משום דינא דבר מצרא (ג) והאמר מר זבין מעכו"ם יובין לעכו"ם ליכא משום דינא דבר מצרא אלא (ד) דאמר' ליה ארבעית לי אריא אמצראי משמתינן ליה עד דקביל עליה כל אונסא דאתי מחמתיה: **מתני'** ונטלו מוכסין את חמורו ונתנו לו חמור אחר נטלו לסטים את כסותו ונתנו לו כסות אחרת הרי אלו שלו מפני שהבעלים מתייאשין מהן: **המציל מן הנחר או מן הגיים או מן הלסטיין אם נתייאשו הבעלים הרי אלו שלו וכן נחיל של דבורים אם נתייאשו הרי אלו שלו**

ולא אמרן אלא חד אבל בתרי לא. וא"ת והא לעיל שרי להפקעת הלואה וא"כ מפסידים אותו הרצה שאם היה רוצה יכול לכפור וי"ל דמכל מקום לא משמתינן ליה כיון שאין משלם על ידס אלא מה שמייצ לו: **ליכא** משום דינא דבר מצרא. פירשתי בפרק המקבל (ב"מ דף קמ"ז): **עד דמקבל עירייה בול.** אומר ר"ת דהיינו דוקא כשישראל רוצה ליתן לו כמו שנותן לו העכו"ם אבל אם העכו"ם רוצה ליתן לו יותר * אין להפסיד בשביל כן: **תנא ואם נטל בול.** מפורש לעיל במכרוב (דף ק"ו, ט):

רבה אומר בידוע נמי מהחוקת. והא דלמנר במכרוב (לעיל דף קמ"ז) ואף רבי אלעזר סבר חיוביה לאחר יאוש כו' עד דפריץ ודלמנא דשמעין דלייטש האי פירכא לא אחי אליצא דרצה דליהו לא מפליג מדי בין סתם לידוע: **ר"י שאין יאוש ארבעים מתנינן דה.** אין מגייה המשנה אלא כך מפרש שלא נתייאשו הבעלים כללם אפילו אומרים שנתיאשו: **היינו גוזל.** ואפי' למ"ד או לסטים מוויין גנב הוא לענין שמלשם כפל אבל מ"מ גולן הוא דמקרי: **ת"ש הגנב והגוזל.** ומשום דמייטמר מאינשי קרי ליה גנב אע"ג דלא משלם כפל למ"ד (ט"ז) גולן הוא: דתקנה

א"ר יוחנן בן ברוקה **הנאמנת** אשה או קטן לומר מוכאן יצא נחיל זה ומהלך בתוך שדה חבירו להציל את נחילו ואם הזיק משלם מה שהזיק אבל לא יקוף את סוכו על מנת ליתן את הדמים **ר' ישמעאל** בנו של **ר' יוחנן** בן ברוקה אומר אף קופץ ונותן את הדמים: **גמ'** תנא אם נטל מחזיר לבעלים הראשונים קסבר * יאוש כדי לא קני ומעיקרא באיסורא אתא לידיה ואיכא דאמרי * אם בא להחזיר יחזיר לבעלים ראשונים מ"ט * יאוש כדי קני מיהו אי אמר אי אפשי בממון שאינו שלי מחזיר לבעלים הראשונים: הרי אלו שלו מפני שהבעלים כו': אמר ר' אשי * לא שנו אלא לסטים עובר כוכבים אבל ליסטים ישראל לא סבר למחר נקיטנא ליה בדינא מתקף לה רב יוסף דארבא איפכא מסתברא עכו"ם דייני * בניתי לא מייאש ישראל כיון דאמרי מימר מייאש אלא אי איתמר אסיפא איתמר המציל מן העכו"ם ומן הלסטים אם נתייאשו הבעלים אין * סתמא לא לא שנו אלא עכו"ם משום דייני בניתי אבל לסטים ישראל כיון דאמרי מימר מייאש * תנן התם עורות של בעל הבית מחשבה מטמאתן ושל עבדן אין מחשבה מטמאתן של גולן אין מחשבה מטמאתן ושל גנב מחשבה מטמאתן של גולן מחשבה מטמאתן ושל גנב מחשבה מטמאתן ושל גנב אין מחשבה מטמאתן לפי שלא נתייאשו הבעלים אמר עולא מחלוקת בסתם אבל בידוע דברי הכל יאוש קני רבה אמר בידוע נמי מחלוקת א"ל אביי לרבה לא תפלוג עליה דעולא דתנן במתני' בוותיה לפי שלא נתייאשו הבעלים טעמא דלא נתייאשו הבעלים אבל נתייאשו הבעלים הרי אלו שלו אמר ליה אנן לפי שאין יאוש לבעלים מתנינן לה תנן נטלו מוכסין חמורו כו' מני אי רבנן קשיא גולן אי ר"ש קשיא גנב בשלמא לעולא דאמר בידוע קני הכא נמי בידוע ודברי הכל אלא לרבה דאמר בידוע נמי מחלוקת הא מני לא רבנן ולא ר"ש בלסטים מוויין ור"ש היא אי הכי היינו גולן תרי גולן ת"ש * הגנב והגולן והאגס הקדשן הקדשן ותרומתן תרומה ומעשרותן מעשר מני אי רבנן קשיא גולן אי ר"ש קשיא גנב בשלמא לעולא דאמר בידוע קני הכא נמי בידוע ודברי הכל היא אלא לרבה דאמר בידוע נמי מחלוקת הא מני לא רבנן ולא ר"ש הכא נמי בלסטים מוויין ור"ש שמעון היא אי הכי היינו גולן תרי גולן גולן ואי בעית אימא הא מתניתא רבי היא דתניא רבי אמר גנב כגולן וקיימא מוכס: אגס. דקמני גזי גולן הוי חמסן דהייב זוזי: ורבי שמעון היא. דלמר גולן קני: וקיימא

נח א ב טושי' ח"מ סי' כח סעיף ד' בגמ' : גו ג מ"י פ"י' מהל' סמנ' הלכה ו סמנ' עשין כב טושי' ח"מ סי' קטע סעיף למ: גז ד (מ"י) שם (ט"ז) טושי' גז ה מה' שם הלכה ז ופ"י מהל' ח"מ הל' ד' ס' ח סמנ' שם ס' קו טושי' ח"מ שם סעיף מ וטושי' י"ד ס' שלד סעיף מ: גב ו מ"י פ"ה מהלכות גולה ואברה הל' י סמנ' עשין מב טושי' ח"מ ס' שפט סעיף ה: גז ז מ"י שם פ"ו הל' ז ועין השגות ובמ"מ ופ"י הל' י סמנ' שם טושי' ח"מ ס' רעו סעיף ז וסמנ' שם סעיף ה: גח ח מ"י פ"ו הל' טו סמנ' שם טושי' ח"מ ס' שפט סעיף טו: גכ ט' מ"י שם הל' יד סמנ' שם טושי' ח"מ ס' כ' מ"י שם הלכה י סמנ' שם טושי' ח"מ ס' שפט סעיף ה: גד ל מ"י שם פ"ו הלכה ג סמנ' שם טושי' ח"מ ס' שפט:

הגהות מהר"ב
רנשבורג

[א] תר"ה היינו גולן ואפילו למ"ד. י"ב לעיל טו דף טע:

לעזי רש"י

גיר"א. (אינו לעזי. אולי צ"ל: גירוד).

מוסף רש"י

עורות של בעל הבית מחשבה מטמאתן. בעל הבית אלו עשוי למוכרן ועושה מהן מטות ודולקאות וקטבלאות ומשחשכ עליהן לרבר שלאי לו גלגל הסמין מלככה מקבלין עומתה כגון לכסוי חבילות סוסים ופדרים כמו שעושין מערות דובין מ"ט דסתם גולות ליכא יאוש, לכיון דלענייה גולה מנייה איניש אלמנא הוא, אכל סתם גיבה ליכא יאוש, דסבר משכחנא ליה לגנב והאגס. חמסן דהייב דמי (לעיל טו). הקדשן הקדשן. ואסורי ליהנות אסורי לריס (ט"ז).